

Zaujímavejšie fytoecnologické zápisy

JOZEF ŠIBÍK (editor)

Botanický ústav, Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV, Dúbravská cesta 9,
845 23 Bratislava, jozef.sibik@savba.sk

Milí čitatelia, milí botanici, kolegovia,

v stálej rubrike prvého čísla v roku Vás pravidelne oboznamujeme s fytoecnologickými zápsmi výnimočnými z hľadiska typu spoločenstva, ktoré reprezentujú alebo druhmi, ktoré sa v nich vyskytujú. Nechýbajú ani zápisy zo spoločenstiev, ktoré sú bežné, avšak ich zastúpenie v databáze je neúplné z hľadiska celkového pokrytia rozšírenia. Dnes tu nájdete príklady fytoecnoz, ktoré poukazujú na vegetačné pomery vybraných synantropných cievnatých rastlín rastúcich v oblasti Národného parku Muránska planina. Viaceré zápisy predstavujú trnkové či iné krovinové porasty Veľkej Fatry. O druhovom zložení spoločenstiev s dominujúcimi inváznymi neofytmi sa dozvedáme na príkladoch nielen z Veľkej Fatry. Nechýbajú zápisy skalných či lesných spoločenstiev, ako aj zástupcovia vzácnych druhov alebo potvrdzujúce nálezy dlho nezvestných taxónov. Ďakujeme všetkým prispievateľom do tejto rubriky a tešíme sa na nové zaujímavosti podané formou fytoecnologických zápisov v ďalších číslach Bulletinu SBS.

DANA BERNÁTOVÁ¹, KATARÍNA MIŠÍKOVÁ², HELENA ŠÍPOŠOVÁ³ & JÁN KLIMENT¹

¹ Botanická záhrada UK, pracovisko Blatnica, 038 15 Blatnica č. 315, bernatova@rec.uniba.sk, jan.kliment@rec.uniba.sk

² Katedra botaniky PríF UK, Révová 39, 811 02 Bratislava, katarina.misikova@fns.uniba.sk

³ Slovenská botanická spoločnosť, Dúbravská cesta 9, 845 23 Bratislava 4, helena.siposova@savba.sk

Zápis č. 1: Veľká Fatra, Čremošné, vrch Hriadky (758,5 m), z. od vrcholu, 48°50'21,6" s. š., 18°53'27,5" v. d., 7179c, medziterasový svah v hornej časti stupňovitého skalného komplexu, andezit, 671 m, VJV (120 °), sklon 15 °, plocha 6 m² (2×3 m), celk. pokr. 70 %, E₁ 65 %, E₀ 20 %, 4. 8. 2016, D. Bernátová, H. Šípošová, J. Kliment.

E₁: *Festuca rupicola* 3, *Phleum phleoides* 2a, *Potentilla argentea* 2a, *Trifolium arvense* 2a, *Ajuga genevensis* 1, *Festuca pseudodalmatica* 1, ***Logfia arvensis* 1**, *Sedum sexangulare* 1, *Teucrium chamaedrys* 1, *Acinos arvensis* +, *Arenaria serpyllifolia* +, *Asplenium septentrionale* +, *Cardaminopsis arenosa* agg. +, *Dianthus carthusianorum* +, *Fallopia convolvulus* +, *Geranium sanguineum* +, *Hylotelephium maximum* +, *Hypericum perforatum* +, *Inula hirta* +, *Jovibarba globifera* +, *Ligustrum vulgare* +, *Melica transylvanica* +, *Potentilla heptaphylla* +, *Scabiosa ochroleuca* +, *Scleranthus annuus* +, *Seseli osseum* +, *Thymus pulegioides* +, *Trifolium alpestre* +, *Verbascum chaixii* subsp. *austriacum* +, *Vincetoxicum hirsundinaria* +, *Viola arvensis* +.

E₀: *Rhacomitrium canescens* 2b, *Bryum argenteum* 1, *Rhytidium rugosum* +.

Rozvoľnené porasty asociácie *Festucetum pseudodalmaticae* Mikyška 1933 s jedinečným výskytom druhu *Logfia arvensis*, ktorý tu rastie roztratené vo výškom rozpätí 654–671 m n. m. (prvý údaj z vlastného pohoria). Biotop Tr2 (Subpanónske travinno-bylinné porasty).

Zápis č. 2: Veľká Fatra, Čremošné, vrch Hriadky, 48°50'22,5" s. š., 18°53'28,9" v. d., 7179c, horná hrana skalnej terasy v stupňovitom skalnom komplexe, 656 m, J, sklon ca 20°, plocha 2 m² (1×2 m), celk. pokr. 90 %, E₁ 50 %, E₀ 60 %, 27. 7. 2016, D. Bernátová, H. Šípošová, J. Kliment.

E₁: *Festuca rupicola* 2a, *Trifolium arvense* 2a, *Sedum sexangulare* 2a, *Festuca pseudodalmatica* 1, *Phleum phleoides* 1, *Seseli osseum* 1, *Woodsia ilvensis* 1, *Acinos arvensis* +, *Ajuga genevensis* +, *Arenaria serpyllifolia* +, *Asplenium ×alternifolium* +, *A. septentrionale* +, *A. trichomanes* +, *Dianthus carthusianorum* +, *Geranium columbinum* +, *Hylotelephium maximum* +, *Jovibarba globifera* +, *Potentilla heptaphylla* +, *Scabiosa ochroleuca* +, *Thymus pulegioides* +, *Trifolium aureum* +.

E₀: *Rhacomitrium canescens* 3, *Hypnum cupressiforme* 2a.

Vegetačný komplex asociácií *Woodsia ilvensis-Asplenietum septentrionalis* R. Tx. 1937 a *Festucetum pseudodalmaticae* Mikyška 1933 s výskytom zriedkavého kríženca *Asplenium ×alternifolium* (potvrdenie výskytu vo Veľkej Fatre po ca 100 rokoch, cf. Schidlay in Fl. Slov. II: 156, 1966). Komplex biotopov Sk2 (Silikátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou) a Tr2 (Subpanónske travinno-bylinné porasty).

Zápis č. 3: Lúčanská Malá Fatra, Martin-Priekopa, lesný okraj nad partizánskym cintorínom, po pravej strane potoka ústiaceho do rieky Turiec, 49°06'15,54" s. š., 18°54'39,78" v. d., 6879c, obnažený svah nespevnenej lesnej cesty, vlhký, nevápnitý piesčito-hlinitý substrát, 420 m, S, sklon 45°, plocha 6 m² (2×3 m), celk. pokr. 65 %, E₁ 15 %, E₀ 50 %, 9. 8. 2013, D. Bernátová.

E₁: *Hypericum humifusum* 2a, *Agrostis capillaris* +, *Juncus effusus* +, *Rubus* sp. +, *Carex pallescens* r, *Juncus tenuis* r, *Ranunculus acris* r, *Stellaria media* r, *Veronica officinalis* r.

E₀: *Pleuridium acuminatum* 2b, *Polytrichum formosum* 2b, *Atrichum undulatum* 1, *Pogonatum aloides* 1.

Vegetácia obnažených substrátov s prevahou jednoročných rastlín triedy *Isoëto-Nanojuncetea* Br.-Bl. et R. Tx. ex Westhoff et al. 1966.

DRAHOŠ BLANÁR

Správa NP Muránska planina, J. Kráľa 12, 050 01 Revúca; drahos.blanar@sopsr.sk

Zápis č. 4: Muránska planina, Tisovec, ssz. od mesta, dolina Rimavy, medzi lesnou cestou a jeľšinou pozdĺž potoka, 48°42'06,8" s. š., 19°55'21,2" v. d., 7285d, okraj jeľšiny ca 10 m od lesnej cesty (na navážke stavebného materiálu – kamene, tehly, zemina), piesočnato-hlinitý substrát, ca 470 m, V, sklon 5°, plocha 20 m² (5×4 m), celk. pokr. 99 %, E₁ 99%/15/250–300 cm, E₀ 2 % (machorasty det. V. Plášek), 4. 9. 2013, D. Blanár (DB-58/2013).

E₁: *Fallopia japonica* 5, *Aegopodium podagraria* +, *Galeobdolon luteum* agg. +, *Sambucus nigra* +, *Urtica dioica* +, *Aethusa cynapium* subsp. *cynapioides* r, *Alliaria petiolata* r, *Asarum europaeum* r, *Dryopteris filix-mas* r, *Impatiens parviflora* r, *Solanum dulcamara* r, *Virga pilosa* (juv.) r.

E₀: *Brachythecium rutabulum* 1, *Eurhynchium hians* +, *Rhynchostegiella tenella* +.

Spoločenstvo s *Fallopia japonica* (zväz *Senecionion fluviatilis* R. Tx. 1950, rad *Convolvuletalia sepium* R. Tx. 1950). Z NP Muránska planina (okraj národného parku) toto spoločenstvo doposiaľ

nebolo zdokumentované (cf. Jarolímeček et al., Reussia 4/1–2: 147–199, 2007). Biotop X8 (Porasty invázičných neofytov).

Zápis č. 5: Muránska planina, Tisovec, jiv. od kóty 746,9 (Čremošné), dobývaci priestor Tisovec (lom Čremošné), etáž 1/0 (približne v strede etáže), 48°41'17,6" s. š., 19°56'49,5" v. d., 7385b, „zhtunený“ (uľahnutý) piesočnato-štrkovitý substrát (vápencový štrk), 562 m, sklon 0 °, plocha 16 m², celk. pokr. 10 %, E₁ 10 %/15–20/40 cm, E₀ 1 % (machorasty neboli determinované), 29. 6. 2011, D. Blanár (DB-15/2011).

E₁: *Medicago lupulina* 1, *Poa compressa* 1, *Puccinellia distans* 1, *Sedum album* 1, *Acinos arvensis* subsp. *villosus* +, *Anthyllis vulneraria* +, *Centaurea stoebe* +, *Erysimum odoratum* +, ***Hesiodia montana* subsp. *montana*** +, *Picris hieracioides* +, *Plantago major* +, *Sanguisorba minor* +, *Daucus carota* r, *Echium vulgare* r, *Inula conyzia* r, *Picea abies* (juv.) r, *Plantago* sp. r, *Tussilago farfara* r, *Verbascum* sp. r. Vedľa plochy *Achillea collina* r, *Chaenorhinum minus* r, *Erigeron acris* r.

Biotop X4 (Teplomilná ruderálna vegetácia mimo sídel).

Zápis č. 6: Muránska planina, Muráň; z. časť obce, Pri Kríži, j. okraj pri štátnej ceste, 48°44'17,8" s. š., 20°02'18,9" v. d.; 7286c, v miernom svahu medzi krajnicou cesty a kosnou ovsíkovou lúkou, 410 m, V, sklon 10–15 °, plocha 20 m² (2,5×8 m), celk. pokr. 90 %, E₁ 90 %/140–160 cm, E₀ 0 %, 12. 7. 2013, D. Blanár (DB-28/2013).

E₁: ***Nepeta pannonica* 5**, *Galium mollugo* 2b, *Festuca rupicola* 2a, *Lathyrus tuberosus* 1, *Poa angustifolia* 1, *Salvia pratensis* 1, *Achillea millefolium* +, *Anchusa officinalis* +, *Arrhenatherum elatius* +, *Artemisia vulgaris* +, *Carex hirta* +, *Cerinthe minor* +, *Daucus carota* +, *Fallopia convolvulus* +, *Heracleum sphondylium* +, *Chenopodium album* agg. +, *Knautia arvensis* +, *K. dipsacifolia* +, *Lactuca serriola* +, *Lamium album* +, *Lathyrus pratensis* +, *Medicago falcata* +, *Melilotus officinalis* +, *Pastinaca sativa* +, *Plantago lanceolata* +, *Securigera varia* +, *Silene latifolia* subsp. *alba* +, *Verbascum austriacum* +, *Vicia cracca* +, *V. sepium* +, *Allium oleraceum* r, *Euphorbia helioscopia* r, *Roegneria canina* r, *Stenactis annua* r, *Trifolium pratense* r. Vedľa plochy *Ballota nigra* +.

Zárasť s *Nepeta pannonica* pozdĺž okraja štátnej cesty. Neobhospodarovaný (nekosený) a druhovo pozmenený biotop (okraj biotopu) Lk1 (Nížinné a podhorské kosné lúky).

Zápis č. 7: Muránska planina, Muráň, cintorín, 48°44'33,8" s. š., 20°02'48,7" v. d., 7286c, v zárezovom svahu vedľa Domu smútku, piesočnato-štrkovitý substrát (vápencový štrk), 415 m, JJZ, sklon 20 °, plocha 6 m² (2×3 m), celk. pokr. 30 %, E₁ 25 %/5–15 cm, E₀ 7 %, 15. 8. 2016, D. Blanár (DB-2/2016).

E₁: ***Sedum rupestre* 2a**, *Bromus erectus* 2a, *Jovibarba globifera* 1, *Arenaria serpyllifolia* +, *Cardaminopsis arenosa* agg. +, *Dianthus carthusianorum* +, *Galium album* +, *G. glaucum* +, *Knautia arvensis* +, *Leontodon hispidus* +, *Lotus corniculatus* +, *Medicago falcata* +, *Pimpinella saxifraga* +, *Sanguisorba minor* +, *Sedum acre* +, *Silene inflata* +, *Centaurea stoebe* r, *Echium vulgare* r, *Scabiosa ochroleuca* r, *Verbascum lychnitis* r. Vedľa plochy ***Phlox subulata*** +, ***Spathulata spuria*** +.

E₀: *Thuidium abietinum* 1, *Totella tortuosa* +, *Nostoc* cf. *commune* +.

Pionierske spoločenstvo so *Sedum rupestre*. Druhovo pozmenený biotop Pi5 (Pionierske porasty zväzu *Alyso-Sedion albi* na plytkých karbonátových a bázičkových substrátoch). Biotop je pozmenený druhmi z príľahlého travinno-bylinného porastu (biotop Tr1) a zároveň splanelými nepôvodnými druhmi, ktoré boli pestované na/pri hrobch na miestnom cintoríne.

Zápis č. 8: Stolické vrchy, Tisovec, jz. od mesta, Obadovo očko, sz. od kóty 524,1, 48°40'21,4" s. š., 19°55'56,0" v. d., 7385b, okraj poľa, piesočnato-štrkovito-ílovito-hlinitý substrát so skal-

kami, 465 m, SZZ (290°), sklon 15 °, plocha 30 m² (2,5×12 m), celk. pokr. 85 %, E₁ 85 %/5–30/70 cm, E₀ 0 %, 30. 7. 2013, D. Blanár (DB-40/2013).

E₁: *Lolium perenne* 3, *Setaria pumila* 2a, ***Spergula arvensis* 2a**, *Trifolium pratense* 2a, *Trifolium repens* 1, *Achillea millefolium* +, *Capsella bursa-pastoris* +, *Daucus carota* +, *Echinochloa crus-gali* +, *Equisetum arvense* +, *Fallopia convolvulus* +, *Filaginella uliginosa* +, ***Galinsoga urticifolia* +**, *Mentha arvensis* +, *Persicaria maculosa* +, *Phleum pratense* +, *Plantago lanceolata* +, *P. major* +, *Poa annua* +, *Polygonum aviculare* +, *Scleranthus annuus* +, ***Silene gallica* +**, *Thlaspi perfoliatum* +, *Tripleurospermum inodorum* +, *Xanthoxalis fontana* +, *Anagalis arvensis* r, *Cichorium intybus* r, *Crepis* cf. *tectorum* r, *Dactylis glomerata* r, *Pimpinella saxifraga* r, *Potentilla anserina* r, *Rumex obtusifolius* r, *Stenactis annua* r, *Taraxacum* sect. *Ruderalia* r. Vedľa plochy *Medicago sativa* +.

Biotop X5 (Úhory a extenzívne obhospodarované polia).

Zápis č. 9: Veporské vrchy, Dobroč, jvv.–v. od obce, Pomývačná dolina, pod Krátkym, 48°43'31,3" s. š., 19°47'23,7" v. d., 7284d, medzi cestou a Pomývačným potokom (ca 10 m od toku – pravý breh), 775 m, SZ, sklon 1–2 °, plocha 15 m², celk. pokr. 100 %, E₁ 80–85 %/190 cm, E₀ 95 %, 23. 9. 2004, D. Blanár.

E₁: ***Telekia speciosa* 4**, *Chrysosplenium alternifolium* 2a, *Lamium maculatum* 2a, *Urtica dioica* 2a, *Cirsium palustre* +, *Chaerophyllum aromaticum* +, *Filipendula ulmaria* +, *Mentha longifolia* +, *Moehringia trinervia* +, *Poa chaixii* +, *Rubus idaeus* +, *Stachys sylvatica* +, *Valeriana sambucifolia* r.

E₀: *Brachythecium rivulare* 5.

Podmáčaný porast s *Telekia speciosa*. Prechod medzi biotopom Lk6 (Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí) a biotopom X3 (Nitrofilná ruderalná vegetácia mimo sídel).

Fytoecologické zápisy č. 4 až 9 poukazujú na vegetačné pomery vybraných synantropných (či inak zaujímavých) cievnatých rastlín rastúcich v oblasti Národného parku Muránska planina; ich výskyty sú bližšie charakterizované v práci Blanára a Kochjarovej (Bull. Slov. Bot. Spoločn. 38/2: 189–221, 2016).

KATARÍNA HEGEDŮŠOVÁ

Botanický ústav, Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV, Dúbravská cesta 9,
845 23 Bratislava, katarina.hegedusova@savba.sk

Zápis č. 10: Malá Fatra, Jedľoviny, Podhradište, na okraji porastu jelše v blízkosti cesty, 49°06'14,99" s. š., 18°53'15,26" v. d., ±3, zamokrená plocha na rovine medzi komunikáciou a nepravidelne kosenou lúkou, 669 m, sklon 0 °, plocha 16 m², celk. pokr. 100 %, E₃ 10 %/15–20 m, E₂ 15 %/do 8 m, E₁ 95 %/2–180 cm, E₀ do 5 % (machorasty neboli determinované), pokr. popadaného dreva 5 %, 16. 7. 2016, K. Hegedúšová.

E₃: *Alnus glutinosa* 2a, *Picea abies* +.

E₂: *Alnus glutinosa* 2b, *Acer pseudoplatanus* +.

E₁: ***Scrophularia umbrosa* 3**, *Angelica sylvestris* 2a, *Galium aparine* 2a, *Geranium robertianum* 2a, *Urtica dioica* 2a, *Fallopia convolvulus* 2m, *Lysimachia nummularia* 2m, *Aegopodium podagraria* 1, *Alliaria petiolata* 1, *Agrostis stolonifera* 1, *Epilobium parviflorum* 1, *Eupatorium cannabinum* 1, *Geranium sylvaticum* 1, *Glechoma hederacea* 1, *Chaerophyllum hirsutum* 1, *Acer pseudoplatanus* juv. +, *Alnus glutinosa* juv. +, *Anthriscus sylvestris* +, *Artemisia vulgaris* +, *Brachypodium sylvaticum* +, *Jacea pseudophrygia* +, *Clinopodium vulgare* +, *Cichorium intybus* +, *Deschampsia cespitosa* +, *Festuca gigantea* +, *Geum urbanum* +, *Heracleum sphondylium* +,

Lamium maculatum +, *Lysimachia vulgaris* +, *Mycelis muralis* +, *Pastinaca sativa* +, *Plantago lanceolata* +, *P. major* +, *Potentilla reptans* +, *Ranunculus acris* +, *Rubus idaeus* +, *Taraxacum* sec. *Ruderalia* +, *Salvia glutinosa* +, *Stachys sylvatica* +, *Veronica chamaedrys* +, *Cirsium arvense* r, *Dryopteris filix-mas* r.

Výskyt *Scrophularia umbrosa* je v Malej Fatre vzácnejší. Potvrdený je na lokalitách Medziholie, v Strečnianskom prielome na brehoch Váhu v porastoch s *Phalaroides arundinacea* a pri ústí Kozinského potoka (Dobošová 2017, in litt.). V susednej Veľkej Fatre je tento druh zriedkavý s výskytom v údolných a svahových mokradiach. V Červenom zozname výtrusných a kvitnúcich rastlín Slovenska (Eliáš jun. et al. 2015) patrí do kategórie ohrozenosti NT. Biotop Ls1.4 (Horské jelšové lužné lesy).

KATARÍNA HEGEDUŠOVÁ, JANA MÁJEKOVÁ, IVETA ŠKODOVÁ & MÁRIA ZALIBEROVÁ
Botanický ústav, Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV, Dúbravská cesta 9,
845 23 Bratislava, katarina.hegedusova@savba.sk, jana.majekova@savba.sk,
iveta.skodova@savba.sk, maria.zaliberova@savba.sk

Zápis č. 11: Zvolenská kotlina – Bystrické podolie, Banská Bystrica, Podlavice, svah oproti kameňolomu, 48°44'59,08" s. š., 19°06'17,00" v. d., ±10, *Goodyera repens* v poraste s *Pinus sylvestris*, 483 m, V, sklon 20 °, plocha 400 m², celk. pokr. 70 %, E₃ 60 %/28 m, E₂ 65 %/do 10 m, E₁ 45 %/do 100 cm, E₀ do 2 % (machorasty neboli determinované), pokr. mŕtveho dreva 2 %, pokr. opadu (ihlice + bukové listy) 70 %, 16. 7. 2016, K. Hegedúšová, J. Májeková, I. Škodová, M. Zaliberová.

E₃: *Pinus sylvestris* 4, *Fagus sylvatica* 1.

E₂: *Fagus sylvatica* 3, *Cornus mas* 2a, *Sorbus aria* 2a, *Sorbus torminalis* 2a, *Acer pseudoplatanus* 1, *Corylus avellana* 1, *Ligustrum vulgare* 1, *Carpinus betulus* +, *Picea abies* +, *Sorbus aucuparia* +.

E₁: *Anthericum ramosum* 2a, *Brachypodium pinnatum* 2a, *Sesleria albicans* 2a, *Goodyera repens* 2m, *Carex humilis* 1, *Carlina acaulis* +, *Ligustrum vulgare* 1, *Mycelis muralis* 1, *Rosa canina* agg. 1, *Sorbus torminalis* 1, *Acer campestre* +, *Acer pseudoplatanus* +, *Actaea spicata* +, *Bupleurum falcatum* +, *Campanula rotundifolia* +, *Cephalanthera rubra* +, *Clematis vitalba* +, *Corylus avellana* +, *Cornus mas* +, *Crataegus monogyna* +, *Dorycnium herbaceum* +, *Epipactis* sp. +, *Fragaria vesca* +, *Fraxinus excelsior* +, *Genista pilosa* +, *Juniperus communis* +, *Juglans regia* +, *Melica nutans* +, *Orthilia secunda* +, *Pimpinella saxifraga* +, *Primula acaulis* +, *Prunella grandiflora* +, *Pyrola* cf. *minor* +, *Quercus* sp. juv. +, *Sanicula europaea* +, *Solidago virgaurea* +, *Sorbus aucuparia* +, *Teucrium chamaedrys* +, *Veronica officinalis* +, *Viburnum lantana* +, *Viola hirta* +, *Abies alba* r, *Berberis vulgaris* r, *Carpinus betulus* r, *Lotus corniculatus* r, *Neottia nidus-avis* r.

Výskyt *Goodyera repens* je viazaný na tienisté ihličnaté alebo zmiešané lesy a na tienisté miesta v opustených vápencových lomoch. Na Slovensku sa vyskytuje zriedkavejšie. V Červenom zozname výtrusných a kvitnúcich rastlín Slovenska (Eliáš jun. et al. 2015) patrí tento zákonom chránený druh do kategórie ohrozenosti NT. Asociácia *Brachypodio pinnati-Pinetum sylvestris* J. Michalko 1980. Biotop Ls6.3 (Lesostepné borovicové lesy).

JÁN KLIMENT

Botanická záhrada Univerzity Komenského, pracovisko Blatnica, 038 15 Blatnica č. 315,
kliment@rec.uniba.sk

Zápis č. 12: Veľká Fatra, Hubová, jiv. od obce, údolie Lánového potoka (Hubovská dolina), spodná časť, 49°06'14,0" s. š., 19°11'25,2" v. d., ± 5 m, 6881c, údolné trávne porasty využívané pastvou oviec, rozrastajúci sa zapojený porast (rôznoveký polykormón) orgovánu na bývalej medzi nad ľavým brehom potoka, pôda hnedá, uľahnutá, vlhká, 538 m, V (90 °), sklon (5) 20 °, plocha zápisu 60 m² (10×6 m), celk. pokr. nezaznamenaná, E₂ 95 %/3–3,5 m, E₁ 90 %/45–75 (100) cm, E₀ 5 % (det. K. Mišíková), 21. 5. 2016, J. Kliment.

E₂: *Syringa vulgaris* 5, *Crataegus monogyna* 1, *Acer campestre* +, *Picea abies* +.

E₁: *Syringa vulgaris* 5, *Acer campestre* +, *A. pseudoplatanus* +, *Daphne mezereum* +, *Picea abies* +, *Euonymus europaeus* r, *Swida sanguinea* r.

Asarum europaeum 2a, *Anemone nemorosa* +, *Chaerophyllum aromaticum* +, *Cruciata glabra* +, *Myosotis sylvatica* +, *Phyteuma spicatum* +, *Taraxacum* sect. *Ruderalia* +, *Veronica chamaedrys* +, *Vicia sepium* +, *Geranium phaeum* r.

E₀: *Rhytidadelphus triquetrus* 1, *Plagiomnium undulatum* +.

Hrúbka kmenkov orgovánu klesá od stredy porastu k okraju. Najstarší trs má kmenky hrubé 9 cm, najmladšie kmenky po okrajoch porastu dosahujú hrúbku 2–2,5 cm. Na povrchu pôdy sú roztrúsené úlomky konárov. Zápisy porastov s dominanciou *Syringa vulgaris* z územia Slovenska sú zatiaľ zriedkavé (cf. Valachovič, Bull. Slov. Bot. Spoločn. 35/1: 90–91, 2013). Z Veľkej Fatry doteraz neboli publikované. Biotop X9 (Porasty nepôvodných drevín).

Zápis č. 13. – 16: Asociácia *Ligustro-Prunetum*

Číslo zápisu	13	14	15	16
Dreviny				
<i>Prunus spinosa</i> (E ₂)	5	5	5	5
<i>Prunus spinosa</i> (E ₁)	1	+	+	+
<i>Crataegus laevigata</i> (E ₂)	1	b	.	.
<i>Crataegus laevigata</i> (E ₁)	+	.	.	.
<i>Crataegus monogyna</i> (E ₂)	1	.	.	a
<i>Crataegus monogyna</i> (E ₁)	+	.	+	+
<i>Ligustrum vulgare</i> (E ₂)	1	.	.	.
<i>Ligustrum vulgare</i> (E ₁)	1	.	+	.
<i>Rosa canina</i> agg. (E ₂)	1	+	.	.
<i>Swida sanguinea</i> (E ₂)	+	.	.	1
<i>Swida sanguinea</i> (E ₁)	.	.	+	+
<i>Sambucus nigra</i> (E ₂)	.	1	a	.
<i>Sambucus nigra</i> (E ₁)	+	+	1	+
<i>Viburnum lantana</i> (E ₂)	.	+	r	.
<i>Acer campestre</i> (E ₁)	.	.	+	+
<i>Euonymus europaeus</i> (E ₁)	.	.	+	r
Byliny				
<i>Anthriscus sylvestris</i>	+	+	a	3
<i>Galium aparine</i>	+	+	+	1

Číslo zápisu	13	14	15	16
<i>Geum urbanum</i>	+	+	+	+
<i>Urtica dioica</i>	r	l	+	+
<i>Chaerophyllum aromaticum</i>	r	.	l	a
<i>Brachypodium sylvaticum</i>	.	+	a	l
<i>Taraxacum</i> sect. <i>Ruderalia</i>	.	+	+	+
<i>Veronica chamaedrys</i>	.	+	+	+
<i>Heracleum sphondylium</i>	.	r	+	+
<i>Asarum europaeum</i>	l	.	+	.
<i>Cruciata glabra</i>	+	.	+	.
<i>Fragaria vesca</i>	+	.	+	.
<i>Glechoma hederacea</i>	+	.	a	
<i>Cirsium arvense</i>	r	+	.	
<i>Campanula rapunculoides</i>	.	.	l	l
<i>Arctium minus</i>	.	.	+	+
<i>Campanula trachelium</i>	.	.	+	+
Machorasty				
<i>Brachythecium rutabulum</i>	+	.	l	
<i>Eurhynchium praelongum</i>	.	.	a	

Len v jednom zápise:

E₂: *Corylus avellana* 1 (13), *Humulus lupulus* + (16).

E₁: *Brachypodium pinnatum* 1 (13), *Betonica officinalis* 1 (13), *Ficaria bulbifera* 1 (14), *Lamium maculatum* 1 (16), *Lysimachia nummularia* 1 (15), *Humulus lupulus* + (16), *Lonicera xylosteum* + (15), *Ribes uva-crispa* + (13), *Viburnum opulus* + (16), *Agrimonia eupatoria* + (13), *Agrostis stolonifera* + (15), *Ajuga reptans* + (15), *Angelica sylvestris* + (15), *Astragalus glycyphyllos* + (16), *Calamagrostis epigejos* + (13), *Cardamine impatiens* + (16), *Carex montana* + (15), *Clinopodium vulgare* + (13), *Convallaria majalis* + (15), *Dactylis glomerata* + (16), *Equisetum arvense* + (15), *Eupatorium cannabinum* + (15), *Fallopia convolvulus* + (13), *Festuca gigantea* + (16), *Geranium robertianum* + (14), *Maianthemum bifolium* + (15), *Mycelis muralis* + (15), *Poa angustifolia* + (16), *Pulmonaria obscura* + (15), *Ranunculus lanuginosus* + (16), *R. repens* + (15), *Rubus caesius* + (16), *Salvia glutinosa* + (15), *Sanicula europaea* + (15), *Senecio germanicus* + (15), *Stellaria media* + (14), *Symphytum tuberosum* + (14), *Tussilago farfara* + (15), *Viola hirta* + (13), *Acer pseudoplatanus* r (16), *Actaea spicata* r (15), *Arum alpinum* r (16), *Carex sylvatica* r (16), *Daucus carota* r (14), *Galeopsis pubescens* r (15), *Hypericum hirsutum* r (15), *Listera ovata* r (15), *Melittis melissophyllum* r (13), *Nepeta pannonica* r (13), *Polygonatum odoratum* r (16), *Rhamnus catharticus* r (15), *Senecio ovatus* r (16).

E₀: *Brachythecium velutinum* + (13).

Lokality zápisov:

13. Veľká Fatra, Horné Jaseno, pahorky jv. od obce, 49°00'59,1" s. š., 19°00'06,9" v. d., ± 7 m, krovinatá medza na vrchole hrebienka medzi poľnou cestou a kosnými lúkami (oproti hornému koncu lyžiarskeho vleku), pôda (tmavo)hnedá, na povrchu odrobinkovitá, hlbšie uľahnutá, na povrchu ojedinele úlomky konárov, 643 m, JV (135°), sklon 20 °, plocha 80 m² (20×4 m), celk. pokr. 100 %, E₂ 95 %/2,5–3 m, E₁ 15 %/10–50 cm, E₀ do 1 % (det. A. Petrášová), 7. 8. 2014, J. Kliment.

14. V. Fatra, Horné Jaseno, vjv. od obce, úpätie kopca Hradište, 49°01'10,4" s. š., 19°00'25,3" v. d., ± 6 m, pás krovin s prevahou trnky na lúke, pod poľnou cestou, pôda svetlohnedá, uľahnutá, miestami hrudkovitá (krtnice), 637 m, SSZ (340 °), sklon 5 °, plocha 90 m² (15×6 m), celk. pokr. 100 %, E₂ 98 %/4 m, E₁ do 10 %, E₀ 0 %, 25. 5. 2012, J. Kliment.

15. V. Fatra, Belá, Jasenská dolina, spodná časť (oproti lyžiarskemu areálu), j. svah pri chatách, medzi údolnou cestou a cestou do Turčianskeho Jasena, 49°00'45,9" s. š., 19°00'12,6" v. d., ± 5 m, starý porast trnky, pôda tmavohnedá, odrobinkovitá, na povrchu s nesúvislou vrstvou opadu listov a tenkých konárikov, ojedinele vápencové balvany, 563 m, J, sklon 10 °, plocha 80 m² (10×8 m), celk. pokr. 100 %, E₂ 90 %, E₁ 45 %, E₀ 10 % (det. K. Mišíková), výška E₂ 5 m, E₁ 70/35/5–10 cm, J. Kliment 31. 5. 2016.

16. V. Fatra, Nolčovo, hrebienok z. od obce, z. svah pod vrcholom, starý porast trnky, 49°06'21,6" s. š., 19°04'31,4" v. d., ± 5 m, pôda hnedá, uľahnutá, vlhká, 460 m Z (270°), sklon 5 °, plocha 90 m² (15×6 m), celk. pokr. 100 %, E₂ 85 %/4,5 m, E₁ 70 %/30–40 (70) cm, E₀ do 1 % (det. K. Mišíková), 19. 5. 2016, J. Kliment.

Biotop Kr7 (Trnkové a lieskové kroviny). Na rozdiel od porastov liesky sú kroviny s dominanciou trnky obychajnej vo Veľkej Fatre oveľa zriedkavejšie; fytoecologicky ich zatiaľ zdokumentoval len Jurko (Biol. Práce X/6, tab. 3, z. 30, 1964) zápisom z okolia Černovej pri Ružomberku.

Zápis č. 17: Veľká Fatra, Kraľovany, pravý breh Váhu za cestným mostom cez rieku, 49°09'06,2" s. š., 19°08'26,9" v. d., okraj poľnej cesty, ca 20 m dlhý a 10 m široký porast s výškou 200–250 cm, 432 m, J, sklon 5 °, plocha 50 m² (10×5 m), celk. pokr. 99 %, E₁ 99 %, E₀ 0 %, 2. 8. 2016, J. Kliment.

E₁: *Fallopia japonica* 5, *Urtica dioica* 1, *Fraxinus excelsior* +, *Padus avium* +, *Poa trivialis* +, *Swida sanguinea* +, *Acer platanoides* r, *Chenopodium album* r, *Galeopsis* sp. r, *Taraxacum* sect. *Ruderalia* r.

Biotop X8 (Porasty invázných neofytov). Zápisy porastov s *Fallopia japonica* z Veľkej Fatry zatiaľ neboli publikované.

MIROSLAVA MALOVCOVÁ

Vlastivedné múzeum v Hlohovci, Františkánske nám. č. 1, 920 01 Hlohovec,
paulafanno4@gmail.com

Zápis č. 18: Trnavská pahorkatina, Hlohovec, jz. od centra mesta, Zámocký park, cca 30 m j. od mosta, 48°25'23" s. š., 17°47'13" v. d. (Google Earth™), 140 m, sklon 0 °, plocha 20 m², celk. pokr. 95 %, E₁ 95 %, E₀ 0 %, 29. 7. 2016, M. Malovcová.

E₁: *Typha latifolia* 5, *Carex acutiformis* 2, *Bidens tripartita* 1, *Lycopus europaeus* 1, *Lysimachia nummularia* 1, *Calystegia sepium* +, *Glechoma hederacea* +, *Lemna minor* +, *Persicaria amphibia* +, *Ranunculus repens* +, *Urtica dioica* +.

Asociácia *Typhetum latifoliae* Lang 1973 (*Phragmito-Magnocaricetea*). Biotop Lk11 (Trstinové spoločenstvá mokradí).

Zápis č. 19: Trnavská pahorkatina, Trakovice, j. od obce, odvodňovací kanál, cca 100 m j. od cesty na Trakovický háj, 48°25'55" s. š., 17°43'08" v. d. (Google Earth™), 140 m, sklon 0 °, plocha 20 m², celk. pokr. 100 %, E₁ 100 %, E₀ 0 %, 26. 7. 2016, M. Malovcová.

E₁: *Glyceria maxima* 5, *Lycopus europaeus* 1, *Phragmites australis* 1, *Typha latifolia* 1, *Calystegia sepium* +.

Asociácia *Glycerietum aquaticae* Hueck 1931 (*Phragmito-Magnocaricetea*), Biotop Lk11 (Trstinové spoločenstvá mokradí).

Zápis č. 20: Trnavská pahorkatina, Trakovice, pravý breh rieky Dudváh, cca 30 m j. od mosta, 48°26'22" s. š., 17°42'57" v. d. (Google Earth™), 140 m, sklon 0 °, plocha 20 m², celk. pokr. 100 %, E₁ 100 %, E₀ 0 %, 26. 7. 2016, M. Malovcová.

E₁: *Carex acutiformis* 5, *Calystegia sepium* 1, *Lythrum salicaria* +, *Ranunculus repens* +, *Rubus caesius* +.

Asociácia *Caricetum acutiformis* Eggler 1933 (*Phragmito-Magnocaricetea*). Biotop Lk10 (Vegetácia vysokých ostríc).

MÁRIA PETRÁŠOVÁ-ŠIBÍKOVÁ & IVAN JAROLÍMEK

Botanický ústav, Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV, Dúbravská cesta 9, 845 23 Bratislava, maria.sibikova@savba.sk, ivan.jarolimek@savba.sk

Zápis č. 21: Slovenský kras, Silická planina, Malý Žomboj, 48°36'16,2" s. š., 20°31'44,1" v. d., mierny svah a dno závrty, vápence, 595 m. SV, sklon do 15 °, plocha 400 m², celk. pokr. 95 %, E₃ 85 %/30 m, E₂ 25 %, E₁ 60 %, E₀ 0 %, 23. 7. 2014, M. Petrášová-Šibíková, I. Jarolímek.

E₃: *Populus tremula* 4, *Acer campestre* 1, *Betula pendula* 1, *Carpinus betulus* 1.

E₂: *Corylus avellana* 2b, *Carpinus betulus* +, *Crataegus monogyna* +, *Picea abies* +.

E₁: *Galium odoratum* 3, *Alliaria petiolata* 2a, *Asarum europaeum* 2a, *Viola reichenbachiana* 1, *Acer campestre* +, *A. platanoides* +, *A. pseudoplatanus* +, *Actaea spicata* +, *Aegopodium podagraria* +, *Campanula trachelium* +, *Carpinus betulus* +, *Cornus sanguinea* +, *Corylus avellana* +, *Crataegus monogyna* +, *Daphne mezereum* +, *Dryopteris filix-mas* +, *Fagus sylvatica* +, *Fragaria vesca* +, *Fraxinus excelsior* +, *Galeopsis pubescens* +, *Galium schultesii* +, *Geranium robertianum* +, *Geum urbanum* +, *Glechoma hirsuta* +, *Heraclium sphondylium* +, *Hordelymus europaeus* +, *Lilium martagon* +, *Lonicera xylosteum* +, *Maianthemum bifolium* +, *Melica nutans* +, *Moehringia trinervia* +, *Mycelis muralis* +, *Paris quadrifolia* +, *Populus tremula* +, *Prunus spinosa* +, *Ranunculus auricomus* +, *R. lanuginosus* +, *Ribes uva-crispa* subsp. *grossularia* +, *Sanicula europaea* +, *Senecio ovatus* +, *Sorbus aucuparia* +, *Symphytum tuberosum* +, *Ulmus minor* +, *Urtica dioica* +, *Viburnum lantana* +, *Platanthera bifolia* r, *Polygonatum multiflorum* r, *Prunus avium* r.

Endemické spoločenstvo opísané zo Silickej a Plešiveckej planiny v prácach Háberová et al. (Vegetačné pomery Slovenského krasu I (VI-1-4/11), 1978) a Šomšák & Háberová (Biologické práce 25: 1–87, 1979). Porasty obsadzujú špecifické lokality – dna hlbokých závrty na spomenutých krasových planinách. Fytocenóza nebola neskôr po opísaní znovu zaznamenaná a nebolo jasné, či ide skutočne o stabilné lesné spoločenstvo alebo len vývojové štádium. V roku 2013 a 2014 sme ho potvrdili na území Silickej a Plešiveckej planiny. V súčasnosti je zaujímavý výskyt veľmi starých a mohutných osík (priemer vo výške 130 cm bol 54–70 cm, výška 30 m). Klasifikácia spoločenstva v rámci podzväzu *Ulmion* sa ukázala ako nesprávna, vhodnejšie sa javí zaradenie do zväzu *Carpinion betuli*. Asociácia *Querco pedunculiflorae-Populetum tremuli* Šomšák et Háberová 1979. Biotop Ls2 (Dubovo-hrabové lesy).

Doplňky k pokynom pre autorov publikujúcich fytoecnologické zápisy

V prípade publikovania fytoecnologických zápisov v článku (samostatný recenzovaný príspevok, rubrika a pod.) je potrebné po akceptovaní príspevku spolu s aktuálnou verziou zaslať aj súbor zápisov v Turboveg databáze ako “back up file”, ktorý sa musí zhodovať s informáciami, ktoré sú uvádzané v rukopise. Program Turboveg (<http://www.synbiosys.alterra.nl/turboveg/>) je všeobecne používaný a akceptovaný program na správu, uchovávanie, edítáciu a ďalšie spracovanie fytoecnologických zápisov v celosvetovom meradle a v súčasnej dobe digitalizácie dát a elektronického spracovania veľkých súborov je nevyhnutné prispôbiť sa tomuto trendu. Inštalácia ako aj používanie programu na nekomerčné účely a pre vzdelávacie inštitúcie je bezplatná. Akékoľvek otázky ohľadom elektronického zaslania dát, práce s databázou či inštaláciou programu píšete na jozef.sibik@savba.sk. Inštalčný súbor je prístupný na www.ibot.sav/cdf.